

Bouwen aan gemeenschappen, samen voor Bergeijk!

We bespreken vandaag de begroting 2025-2028. Een begroting waar we als gemeenteraad, college, ambtenaren en inwoners trots op mogen zijn en die laat zien dat we in Bergeijk vol vertrouwen de toekomst in kunnen. Dat dit geen vanzelfsprekendheid is zien we bij onze omliggende gemeenten, waar de financiële uitdagingen vele malen groter zijn. Als gemeente Bergeijk voeren we dan ook al jaren een ambitieus en tegelijk stabiel beleid. Je kunt er als inwoner van op aan dat hier zorgvuldig met de financiën wordt omgegaan.

Wat CDA Bergeijk betreft dan ook een stabiele koers die we voor de toekomst vast willen houden en voort willen zetten. Onze keuzes in beleid worden zorgvuldig en met het oog op de langere termijn afgewogen. We willen immers dat het niet alleen nu fijn wonen, werken en leven is in Bergeijk maar ook voor de generaties na ons.

Wonen, werken, leren, ontspannen en zorgen; allemaal werkwoorden waar we in Bergeijk samen aan werken! Met elkaar hier in de raadzaal maar ook samen met onze inwoners, onze ondernemers, onze vrijwilligers maar ook samen met onze collega's in de regio. Allemaal belangrijke onderwerpen die ook terugkomen in de schaa sprong en de daaruit voortkomende ontwikkelstrategie waar we het afgelopen jaar al veel over gezegd hebben, maar het de komende jaren ook nog vaak over zullen hebben.

De regio groeit, als CDA Bergeijk geloven we dat deze groei ook voor Bergeijk kansen biedt. Kansen om in onze kleine kernen voorzieningen zoals onderwijs overeind te houden. Kansen om met meer inwoners ook meer vrijwilligers voor onze verenigingen te werven. Kansen om met extra handen meer mensen in de zorg en het onderwijs te laten werken. Kansen om beter bereikbaar te zijn d.m.v. het openbaar vervoer.

Afgelopen voorjaar hebben inwoners via bijeenkomsten in de Kernen en via een online vragenlijst kunnen meedenken over wat belangrijk is bij deze ontwikkeling waar we voor staan. Wat uit deze bijeenkomsten duidelijk werd is dat mensen graag actief mee denken en betrokken willen worden, maar ook dat het een lastig en abstract onderwerp is om "uit het niets" over mee te denken. Wat vooral duidelijk werd is dat kansen alleen kansen zijn als we zelf actief het roer pakken, zodat we sturen op een ontwikkeling die in balans met onze kernen plaats vindt. Dat het ons niet zomaar overkomt, maar dat we pro-actief nadenken en dit in ons beleid en keuzes meenemen. Dus dat we woningbouw laten plaats vinden en tegelijkertijd oog hebben voor de (zorg) voorzieningen in die kern. Dat we onze inwoners actief betrekken en dat onze kernen hun eigenheid weten te behouden.

We zijn dan ook blij te zien dat het onderzoek voor het Dorpsvoorzieningenplan in Riethoven, waar we bij de PPN middels een motie aandacht voor vroegen, is opgenomen in deze begroting!

De afgelopen jaren hebben we als CDA Bergeijk dit roer gepakt en bouwen we samen met onze inwoners aan de gemeenschappen in onze kernen, dat doen we Samen voor Bergeijk! Met de ontwikkelingen die nu verder op ons afkomen, blijven we dit roer vasthouden, wat ons betreft leggen we voor de komende periode hierbij de nadruk op:

Bouwen aan wonen:

In 2023 en 2024 hebben we enorm veel bestemmingsplannen voor woningbouwlocaties behandeld waarmee we in totaal de bouw van zo'n 553 woningen mogelijk hebben gemaakt. De uitwerking daarvan gaan we de komende jaren zien. Een serieus aantal waar we met elkaar trots op mogen zijn! Tegelijk ook een aantal waarmee we er in Bergeijk nog niet zijn. Kijkend naar de ontwikkelingen, zowel economisch als ook een veranderende behoefte aan het type woningen, hebben we met elkaar de opgave om ook de komende jaren flink in te blijven zetten op het bouwen van woningen. Voor Bergeijk ligt daar de ambitie en de opgave om te bouwen tot een maximum van zo'n 3000 woningen, en dit voor 2040.

Hierbij staat bouwen voor doelgroepen centraal: starters, senioren en sociale huur, door het toevoegen van dit type woningen ontstaat een breder en gevarieerder woningaanbod in Bergeijk. Dit bevordert de doorstroming op de woningmarkt en zorgt voor beter passende woningen voor zowel starters als ouderen. (waardoor we de doorstroming in op de woningmarkt, en we beter passende woningen voor starters en ouderen kunnen bieden).

Onze ouderen blijven graag wonen in de kern waar ze vaak al hun hele leven wonen en zich thuis voelen. Om dit mogelijk te maken zullen we ook de komende jaren moeten investeren in wonen en zorg dichtbij elkaar in al onze kernen, denk hierbij aan hofjeswonen en het woonconcept dagelijks leven; een kleinschalige woonvorm voor mensen met Dementie.

Het is voor jongeren nog steeds lastig om een eerste stap te zetten op de woningmarkt. De prijzen van koopwoningen zijn hoog, net als de rente. Starters kunnen lastig een eerste woning krijgen, waardoor zij lang op kamers of bij hun ouders wonen, of zelfs wegtrekken uit onze dorpskernen. Als CDA Bergeijk betreuren we dit, iedereen moet de kans krijgen om als je dat wilt, daar te wonen waar je bent opgegroeid. Het behouden van de eigen jeugd in je gemeente draagt bij aan de saamhorigheid en identiteit binnen onze kernen. Een starterslening kan jongeren net het laatste zetje geven om de aankoop van (het aankopen van) een woning wel mogelijk te maken. Als CDA Bergeijk geloven we dat dit ook voor de starters in Bergeijk een goede optie zou kunnen zijn. We dienen daarom een motie voor een starterslening in, en zijn blij dat dit initiatief breed en unaniem gedragen wordt.

Bouwen aan zorg/welzijn:

We vergrijzen in Bergeijk gemiddeld harder dan in de rest van Nederland. Het is hier blijkbaar prettig en goed oud worden, iets wat we ook voor onze ouderen van de toekomst willen borgen. We kennen in Bergeijk een stevig voorliggend veld; naast de mogelijkheden die het Aquinohuis biedt, heeft iedere kern een eigen bruisend gemeenschapshuis en een vorm van dagbesteding daarnaast een dorpsondersteuner die de ogen en oren in de kern is op het gebied van zorgvraag en ondersteuningsbehoefte.

Als Bergeijk mogen we trots zijn dat we dit voorliggend veld zo goed op orde hebben, dit maakt het mede mogelijk dat onze ouderen langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen en dat in verhouding in Bergeijk minder mensen gebruik maken van de WMO dan in de rest van het land. Hier kijken we nog naar elkaar om.....

Als CDA Bergeijk vinden we het belangrijk dat we dit ook weten te borgen voor de toekomst, dat onze dorpsondersteuners goed toegerust zijn op hun taken en mee kunnen in de ontwikkelingen die hierin op hen afkomen. Uit de presentatie welke we onlangs als raadsleden gekregen hebben, blijkt dat hier een professionaliseringsslag gemaakt wordt en er ook gekeken wordt naar de borging voor de toekomst. We zien het raadsvoorstel graag tegemoet zodat we ook op die manier het vertrouwen voor de toekomst voor alle betrokkenen kunnen borgen.

We vinden het belangrijk dat iedereen mee kan doen in onze gemeente. We investeren daarom o.a. in verschillende coaches om dit te bewerkstelligen. Zo hebben we binnen onze gemeente sportcoaches, een jongerencoach, seniorencoach, cultuurcoach en een sportcoach uniek sporten. Deze laatste kan benaderd worden als iemand een drempel ervaart om te gaan sporten bijvoorbeeld als gevolg van een beperking. Naast de inzet van deze coaches op hun eigen vakgebieden versterkt hun inzet de sociale cohesie in onze kernen. Iets waar ook de komende jaren met de groei van onze gemeente aandacht voor moet blijven. Hoe meer inwoners hoe groter de kans op anonimiteit, zolang dit zelf gekozen is, hoeft dat niet erg te zijn. Maar wanneer dit voortkomt uit eenzaamheid verdient dit de volle aandacht.

De verbinding tussen de formele zorg; zoals huisartsen en de informele zorg zoals onze dorpsondersteuners en coaches is wat CDA Bergeijk betreft essentieel om hier zowel nu als in de toekomst met elkaar goed op in te kunnen blijven zetten.

Ook het onderwijs in al onze kernen is een belangrijke basis in onze samenlevingen, een plek waar inwoners jong al samenkomen, waar vriendschappen voor het leven ontstaan en waar we samen leren. Dat onderwijs, zorg en ondersteuning voor kinderen en gezinnen steeds meer samen optrekt zorgt daarbij voor een nog stevigere basis. De investering in goede huisvesting van ons onderwijs is

daarvoor enorm belangrijk. Dat we dit telkens op een wijze doen die passend is bij de uitdagingen van de school en de dorpskern is voor CDA Bergeijk niet meer dan logisch.

Bouwen aan verenigingen:

De afgelopen jaren is volop geïnvesteerd in de verduurzaming van onze sportaccommodaties; RKVV Bergeijk heeft hierin een voortrekkersrol vervuld en we zien andere voetbal-, tennisverenigingen en scoutingclubs hierin ook stappen zetten. Dat we als gemeente hierin een uitgestoken hand kunnen bieden en samen met de verenigingen kunnen kijken welke stappen hierin samen gezet kunnen worden, is iets waar we als CDA Bergeijk enorm trots op zijn!

Verduurzaming is niet alleen kijken naar de energieopgave maar ook kijken naar de toekomstbestendigheid van verenigingen. Steeds meer verenigingen hebben te kampen met uitdagingen als een teruglopend ledenaantal of minder mensen die vrijwilligerswerk of een bestuurstaak op zich willen nemen. Als gemeente denken we graag mee met kansen en uitdagingen die verenigingen zien om tot oplossingen te komen. De ontwikkeling rondom de tennisverenigingen in Riethoven en Westerhoven, is hier een mooi voorbeeld van.

Sporten/bewegen is gezond zowel fysiek als mentaal en het brengt mensen samen. Enorm belangrijk om hierop te blijven investeren en om dit uit te blijven dragen. Afgelopen september waren we als CDA Bergeijk een dagje in Leuven. In 2021 is Leuven uitgeroepen tot beste Europese sportstad van het jaar. Ik wil hier niet zeggen dat Bergeijk die titel na moet gaan streven maar laat de gedachten erachter een inspiratie zijn.... Door naast de investeringen die we al doen, in te zetten bewegen en sporten op openbare plekken maken we dit voor iedereen toegankelijk en laagdrempelig, en met challenges dragen we bij aan bewustwording. Daarnaast kan meer focus hierop ook een positief neveneffect hebben voor onze clubs en verenigingen. En als we dan toch groots dromen, het initiatief van Utrecht om in 2029 de Giro d'Italia naar Nederland te halen en het NK wielrennen en mountainbike zijn nog op zoek naar geschikte en ambitieuze gemeenten die durven te participeren. . Met de inzet en ambitie rondom fietscultuur en mooie groene gemeente zien wij volop kansen om Bergeijk nog meer op de kaart te zetten als dé fietsgemeente van Nederland.

Bouwen aan mobiliteit:

Hoewel het op de weg nogal eens tot frustraties leidt als er een weg in Bergeijk weer eens ergens openligt, zou je er hier in de raadszaal eigenlijk de champagnefles voor open willen trekken! We bouwen immers continu en overal aan onze infrastructuur en doen dit ook nog eens op een hele efficiënte manier door werk met werk te maken! Dit doen we vooral om het beter en veiliger te maken voor al onze inwoners. Ook voor de komende jaren staat op dit gebied nog veel op de planning. En met de ontwikkelingen rondom woningbouw en bedrijventerreinen zullen we hierop moeten blijven investeren en zorgdragen voor een veilige en goede infrastructuur.

Voor een gemeente die op afstand ligt van het stedelijk gebied is het een behoorlijk uitdaging om de auto te ontmoedigen. Hiervoor zijn een goede fietsverbinding en een degelijk en betrouwbaar OV van essentieel belang. Op het één, de fietsverbinding, hebben we meer grip en sturingsmogelijkheden dan op het ander, het OV, waarvoor we grotendeels toch afhankelijk zijn van de provincie. Samenwerking hierin met onze omliggende gemeenten en binnen de MRE is hiervoor cruciaal, gelukkig doen we dat volop en zien we dat hierin ook stappen worden gezet.

De snelfietsverbinding richting het stedelijk gebied gaat de komende jaren zijn voltooiing krijgen. Logisch dat we als gemeente ook willen inzetten op een gedragsverandering waardoor onze inwoners vaker de auto laten staan en de fiets nemen! Ik weet niet hoe het met jullie zit, maar zoiets opperen lukt mij niet zonder ook kritisch naar mezelf te kijken. Misschien kunnen we met elkaar eens kijken hoe ook wij als raad en gemeente hierin zelf stappen kunnen zetten? Goed voorbeeld doet immers volgen toch??

Bouwen aan groen Bergeijk:

Landelijk is uitgesproken dat de aanpak proces in het landelijk gebied wordt aangepast, onduidelijk is nog hoe dat verder gaat. De provincie heeft uitgesproken dat de ambities nog overeind staan en daaraan te blijven werken. Ook wij willen investeren in ons buitengebied. Een goede balans tussen water vasthouden en afvoeren, verdienvermogen voor de boer en natuurwaarden en een aantrekkelijk en levendig buitengebied is en blijft ons doel. Met een landschapsplan en een visie om het buitengebied te ontwikkelen, krijgen we daarvoor handvatten. Om ook tot actie te komen willen we daar op basis van de landschapsvisie ook budget voor vrij maken. Dit zou bijvoorbeeld kunnen met een landschapsfonds dat we vullen met geld uit de algemene reserve. In het traject van de landschapsvisie zien we graag voorstellen hoe tot uitvoering te komen. Behoud van het areaal (gemeentelijke) landbouwgronden, versterken van de groen-blauwe dooradering, belonen van landschapsbeheer en andere maatschappelijke diensten zijn enkele instrumenten waar we samen met partners in onze gemeente aan kunnen werken en in zouden kunnen investeren.

Zoals vorige maand en ook afgelopen dinsdag al besproken hebben we als Bergeijk ons ook te houden aan de energie-opgave. Met elkaar hebben we veel geleerd van het doorlopen proces en we vinden het belangrijk dat we die leerpunten ook meenemen in de ontwikkelingen voor de toekomst. Naast alle stimuleringsmaatregelen die we treffen om inwoners te motiveren te verduurzamen zullen we ook samen met onze inwoners moeten optrekken om naar de grotere energie-opgave te kijken. Welke concrete opgave hebben we hierin als Bergeijk en welke mogelijkheden zijn er om hieraan te voldoen; windmolens, zonneweides, nieuwe innovaties of een combinatie hiervan. Hiervoor is het wat CDA Bergeijk betreft belangrijk dat we goed in contact blijven met onze inwoners, en wat ons betreft beginnen we daar binnenkort al mee. Hen informeren over wat er gebeurt is en de opgave die we wel met elkaar hebben om hen vervolgens telkens meenemen in de stappen die mogelijk gezet gaan worden.

Bouwen aan een stabiele en betrouwbare gemeente:

Kijkend naar Bergeijk dan kan ik niets anders dan de welgemeende complimenten uitdelen aan ons bestuur en onze ambtenaren. De ambities zijn onverminderd groot en de financiële middelen om deze te kunnen dekken zijn voorradig. In het begin van mijn betoog gaf ik al aan dat we hier trots op mogen zijn en dat dit niet vanzelfsprekend is.

Onze ambities en de uitdagingen waar we in Bergeijk voor staan, zijn ook groot. We willen en zullen blijven investeren in onze voorzieningen, verenigingen, woningbouw, wegen, onderwijs en zorg omdat wij geloven dat dit nodig is om ook voor de toekomst stabiele gemeenschappen in Bergeijk te blijven borgen. Ook daar zijn de financiële middelen volop voor nodig. Dankzij een hele goede algemene reserve kunnen we in 2026 "het ravijnjaar" dichten en blijft de schade in Bergeijk beperkt.

Behalve de financiële middelen hebben we ook ambtelijk vele handen nodig om het werk mogelijk te maken. Ook daarin zullen we moeten blijven investeren en inspelen op wat erop ons afkomt. In die zin is het fijn te weten dat er de financiële mogelijkheden in Bergeijk zijn om flexibel in te spelen op de ontwikkelingen die op ons af komen.

Kortom: de schaalsprong/ontwikkeling die eraan komt is een hele uitdaging maar als CDA Bergeijk hebben we de overtuiging dat we met onze inwoners, ondernemers en vrijwilligers deze uitdaging aankunnen! Samen met elkaar bouwen we aan deze samenleving, Samen voor Bergeijk!

Namens CDA Bergeijk

Lindy Wijnen